

Aan Marianne Thyssen
Voorzitter CD&V

Brussel, 7 juni 2010

Beste Marianne,

Het zal u misschien verwonderen dat ik in de laatste week van de campagne een brief schrijf. Er zijn toch debatten genoeg, zou u kunnen zeggen. Dat klopt. Maar in debatten is het niet altijd mogelijk tot de essentie door te gaan en misschien kan dat beter via een brief.

We hebben uw 'new deal' bestudeerd maar eerlijk gezegd, hebben we er weinig concreets in gelezen. Om elkaar te begrijpen is het beter dat we een en ander verduidelijken, liefst nog voor de verkiezingen. De doelstelling is een begroting in evenwicht in 2015. Alle partijen zijn het daarmee eens. Iedere partij geeft nu aan hoe ze dat in grote lijnen wil doen. **sp.a** heeft zo'n synthesesnota gemaakt, die ondersteund wordt door becijferde visienota's die al enkele maanden geleden voorgesteld werden.

Onze krachtlijnen zijn dan ook duidelijk, te beginnen met deze: **de begroting dient het beleid, niet omgekeerd. En het beleid is niet beperkt tot begroting.** U stelt dat u een goed relancebeleid gevoerd hebt. We durven daar twee kanttekeningen bij te plaatsen. Ten eerste hebt u niet meer dan uw verdomde plicht gedaan: vanuit de overheid de terugval van de bestedingen van gezinnen en bedrijven opvangen door zelf geld uit te geven. De begroting, die vanaf het moment dat uw partij opnieuw deelnam aan de regering in het rood is gegaan, ontspoorde daardoor nog meer.

De overeenkomst met Suez bestaat niet meer

Ten tweede, en erger, hebt u de energiekosten van de gezinnen en bedrijven laten ontsporen. De voorbij periode hebben we excessieve prijsverhogingen in de energiesector gekend. Vóór juni 2007 stegen de energieprijzen in België ook wel, maar minder dan het Europees gemiddelde. Van juni 2007 tot juni 2008 was het net andersom en niet een klein beetje: een stijging met zo maar even bijna 30 procent. Ik vermoed dat mijn punt duidelijk wordt. Verleden jaar heeft de Belgische regering een afspraak gemaakt met Suez, waardoor enerzijds de

monopoliepositie van Suez bevestigd wordt, en anderzijds, de regering 250 miljoen euro krijgt. Suez mag doen wat het wil. De consument moet dat betalen, als de regering maar 250 miljoen krijgt. Tussen haakjes, u blijft herhalen dat paars Electrabel aan Suez heeft verkocht terwijl u eigenlijk heel goed weet dat Electrabel altijd in handen van privé-aandeelhouders is geweest en dat het de gemeenten, waarvan de meerderheid met CD&V-burgemeesters, zijn die het laatste publieke aandeel aan Suez hebben verkocht.

Waarom stelt CD&V de overeenkomst met Suez niet in vraag? Wij zijn alvast van mening dat er geen bindende afspraak meer is. De contractuele bepalingen zijn niet uitgevoerd en dus is de overeenkomst vervallen. De mogelijkheid is dus reëel om alsnog een betere situatie te realiseren, waarbij de energieprijzen dalen. Daardoor verhogen we de koopkracht van de bedrijven en de gezinnen en drukken we de inflatie. Dat kan dan weer onze concurrentiepositie verbeteren. En dat kan de economische groei zeker aanzwengelen.

Waarom weigert u, net zoals bij de Fortis-verkoop, om de juridische opportuniteit aan te grijpen die ons wordt geboden om het akkoord te verbeteren? In een debat met Johan Vande Lanotte stelde premier Leterme dat een nieuwe overeenkomst of een wijziging van het energielandschap enkel mogelijk was mits akkoord met Suez. Wij, maar ook minister Magnette zijn nochtans van oordeel dat de overeenkomst juridisch gewoonweg niet meer bestaat. Onze concrete vraag is dus: bestaat volgens u deze overeenkomst nog? En vooral bent u bereid alles te herbekijken, zodat we een daling van de energieprijzen kunnen forceren?

Ik kom nu terug op de drie punten van uw 'new deal' waarbij wij grote vraagtekens plaatsen.

Notionele interest bijsturen

"We werken verder aan een eerlijke fiscaliteit", zegt u. Dan verbaast het me om te zien hoe angstvallig u de notionele interest verdedigt. Dit systeem werd onder paars ingevoerd en diende om het systeem van de coördinatiecentra te vervangen. De opzet was duidelijk: ondernemers belonen die eigen middelen in hun onderneming investeren. Voordien was het anders: alleen wie geld leende kon ze de kostprijs van het ontlenen aftrekken van het bedrijfsresultaat en betaalde dus minder vennootschapsbelasting. Het systeem van de notionele interest moest ervoor zorgen dat ondernemers meer eigen middelen zouden investeren. Opzet was dat vooral de KMO's hiervan zouden profiteren.

In de praktijk is het anders gelopen. In de zomer 2007 signaleerden experts dat de notionele interest misbruikt werd. **Banken en multinationals hebben via allerlei constructies het systeem gekaapt.** Duidelijke richtlijnen hadden het systeem toen nog kunnen bijsturen en verder misbruik voorkomen. De regering heeft echter niet gereageerd. KMO's vormen nu maar een kleine 10 procent van de totale enveloppe. Maar toch bent u weinig kritisch voor het systeem. Uit uw nota blijkt zelfs dat u het gewoon wilt behouden. We kunnen moeilijk geloven dat u diepblauw wil zijn maar toch gaat u hiermee zelfs minder ver dan Open VLD.

Geen onzekerheid in de gezondheidszorg inbouwen

Wat me echter het meest heeft verbaasd en wat ik het meest betreurt, zijn uw plannen voor de gezondheidszorg. In uw tekst wordt voorgesteld dat het gezondheidsbudget een nieuwe norm krijgt, namelijk de economische groei. Dat betekent eigenlijk dat in 2009 het budget had moeten dalen en dat in 2010 een stijging met een goed procent moet volstaan. Tegen zo'n redenering heb ik twee bezwaren. Een zeer principiële en dan een meer pragmatische.

Werken met een nieuwe groeिनorm die gebonden is aan de economische groei bouwt een fundamentele onzekerheid in het stelsel in. De verzekerde krijgt de indruk -en niet alleen de indruk- dat zijn of haar verzekering niet meer vaststaat, maar afhankelijk is van de economische situatie. Onzekerheid leidt een verzekerde er toe andere garanties te zoeken. Een bijkomende particuliere verzekering bijvoorbeeld. **Sluipende privatisering heet dat.** En u weet dat we daar als de dood voor zijn.

Omdat we weten dat in zo'n situatie de zorgen die iemand krijgt heel erg ongelijk worden toegediend en niet zullen afhangen van de ziektegraad, maar wel van de omvang van zijn portemonnee. De gezondheidszorg koppelen aan de groei is dus een echt slecht idee.

Ik heb ook meer praktische vragen hierbij. Vooral bij uw stelling dat de patiënt het niet zal voelen. De patiënt betaalt -rechtstreeks of via de hospitalisatieverzekering- inderdaad al meer dan genoeg. Bezuinigen in de ziekteverzekering moet dus in de eerste plaats gebeuren zonder die factuur nog verder op te drijven. Over dergelijke maatregelen lezen we eigenlijk niets in uw nota. Wel dat het budget beperkt wordt, niet hoe dat moet gebeuren. En dat verontrust ons.

In het verleden zijn wij daar in ieder geval al meermaals in die opgave geslaagd. Bijvoorbeeld toew de maximumfactuur hebben ingevoerd. Onze ministers in de regering, Frank en Johan, hebben toen 500 miljoen euro bespaard op het budget. Maar dankzij de MAF kwam de patiënt er beter van af. Vandaag willen we een nieuw model invoeren voor de geneesmiddelen: het Colruytmodel. **Net zoals de lonen niet meer mogen stijgen dan in de buurlanden, vergt het Colruytmodel dat geneesmiddelen nooit duurder mogen zijn dan in onze buurlanden.** Daarom willen we ook een alomvattende financiering van de ziekenhuizen: ziekenhuizen worden niet meer per prestatie betaald, maar krijgen een (voldoende ruim) globaal pakket. Eigenlijk zouden we dan de middelen die naar al die dure hospitalisatieverzekeringen gaan, naar het wettelijk stelsel kunnen afleiden, maar daarvoor hebben we nog niet de juiste methodiek gevonden.

Geen mythes over de financieringswet

Ten slotte blijft u stellen dat een staatshervorming en een wijziging van de financieringswet nodig zijn om tot een gezond budget te komen. Opnieuw hebben we hier een principieel en een pragmatisch punt.

U weet beter dan wie ook hoe lang het kan duren vooraleer een staats hervorming is voltooid. Daarop wachten voordat we een begrotingsplan kunnen opstellen dat ons tot evenwicht brengt, zou zeer gevaarlijk zijn. Ten gronde is dat ook niet nodig. Uw bewering dat de financieringswet steeds meer geld naar de gewesten en gemeenschappen stuurt klopt immers niet. De feiten zeggen het tegenovergestelde. In 2002 omvatten de dotaties 8,48 procent van het BNP. In 2010 (raming) 8,58 procent. Nauwelijks een stijging dus.

Door het Lambertmontakkoord zijn de middelen immers aan de groei gekoppeld. Als het dus slecht gaat, zoals in 2009, zijn de gemeenschappen en gewesten de eersten die inleveren. Zonder het Lambertmontakkoord zouden de dotaties in 2009 niet gedaald zijn.

U stelt bovendien dat de begrotingen van de gewesten en gemeenschappen tegen 2015 in evenwicht moeten zijn. **Dat de begroting in Vlaanderen in evenwicht blijft tot 2015, hebben we vorige zomer al afgesproken.** De andere gewesten en gemeenschappen hebben dat ook als doelstelling. Een wijziging van de financieringswet is daarvoor niet nodig. Ook om de gemeenschappen en gewesten te laten bijdragen aan de pensioenen van hun ambtenaren is geen wijziging van de financieringswet nodig, maar politieke moed. U hebt destijds ons voorstel daartoe geweigerd en het ook nagelaten in de vorige regering.

Duidelijke keuzes maken

U zult begrepen hebben dat we deze vier belangrijke vragen willen stellen. Ik had het met u ook heel graag nog gehad over de pensioen, maar daarover lijkt in uw partij een grote stilte te heersen. Wij zullen in ieder geval een goed pensioen voor iedereen met des te meer hardnekkigheid blijven verdedigen. Wij hebben dan ook een 'Zeker pensioen voor Iedereen'-plan uitgewerkt, dat ons systeem grondig bijstuurt en aanpast aan de arbeidsmarkt van de toekomst. Maar ik sluit nu af en zet onze vier vragen nog op een rijtje.

1. Waarom bent u zo schroomvallig over de energieprijzen? We staan voor een zeer grote inspanning en de energieprijzen (dus Suez) laat u ongemoeid. Dat begrijp ik niet. Waarom aanvaardt u niet zoals minister Maignette dat het akkoord gewoon niet meer bestaat?
2. Waarom bent u zo terughoudend over de notionele interest? Dit systeem mag blijven bestaan, maar we moeten de misbruiken eruit weghalen en dat betekent onder andere het niet toepassen op de sectoren waar er een wettelijke norm is voor het eigen vermogen.
3. Waarom bent u zo stoer en duidelijk over een nieuwe groeिनorm in de ziekteverzekering en zo vaag over hoe u dat wilt bereiken? Los van het principiële dreigende privatiseringsverhaal bij zo'n nieuwe economische norm, zorgt u daarmee voor onzekerheid die finaal tot een grotere hang naar particuliere verzekeringen zal leiden. En daar wordt niemand, zeker de patiënt niet, beter van.

4. Waarom wil u wachten op een staatshervorming om een gezond budget op te maken? Zouden we er niet mee beginnen dat elke regering zijn verantwoordelijkheid neemt, zoals we dat nu al samen doen in de Vlaamse regering?

Gisteren konden de mensen tijdens het grote tv-debat duidelijk horen wat voor ons de inzet op 13 juni is. De keuze voor de Vlaamse socialisten is duidelijk. Ofwel wordt er hardvochtig en zonder omzien bespaard, zoals de rechtse partijen voorstellen. Met als gevolg dat onze kinderen en kleinkinderen niet meer de welvaart zullen krijgen, die wij gekend hebben. Daar weigeren wij in mee te gaan. Wij kijken naar de toekomst zonder angst, maar met oplossingen.

Als het van ons afhangt, doorbreken we de stilstand en gaan we met z'n allen weer vooruit. Bieden we de mensen een mooie toekomst. Dat kan, als we besparen en investeren tegelijk. Als we het geld dat er is, herverdelen, en de zwaarste schouders de zwaarste lasten laten dragen. Dat is een eerlijke keuze. En we maken ook een sociale keuze: voor een goed pensioen, een gegarandeerde gezondheidszorg en een betaalbare energiefactuur. Uw antwoord op onze vier vragen bepaalt mee welke richting CD&V wilt uitgaan: ofwel meegaan in een hardvochtig en asociaal beleid, ofwel vooruitgaan met een toekomstgericht beleid.

Ik hoop dat de komende week de mogelijkheid biedt over deze belangrijke keuzes te debatteren, zodat de kiezer, op 13 juni, in elk geval de keuze kan maken die het best bij zijn eigen opinie past.

Met vriendelijke groeten,

Bruno Tobback